

2.5 Εμπλοκή των μαθητών

Δεδομένου ότι ο κύριος σκοπός της παιχνιδοποίησης είναι η καλύτερη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, ας ξεκινήσουμε από εκεί.

Πάρα πολλοί από εμάς τους δασκάλους, τους εκπαιδευτές ή τους εργαζόμενους στη νεολαία βασιζόμαστε στην απλή χρήση φύλλων εργασίας για να διδάξουμε δύσκολες έννοιες και μέσα στη βιασύνη και την πίεση του χρόνου στην τάξη αναλαμβάνουμε ασυνείδητα τις προσπάθειες των μαθητών μας να λύσουν αυτά τα φύλλα εργασίας. Η πραγματικότητα αυτής της κατάστασης, όμως, είναι ότι οι μαθητές αυτοί δεν ασχολούνται, τουλάχιστον όχι με τον τρόπο που απαιτείται για να μάθουν ή να διατηρήσουν τις πληροφορίες που τους παρουσιάζουμε. Η συγκράτηση απαιτεί σκόπιμη εμπλοκή και επένδυση ενδιαφέροντος από τους μαθητές, την οποία τα φύλλα εργασίας είναι γνωστό ότι δεν εμπνέουν.

Σε αντίθεση με την αντίδραση και το συναίσθημα που δημιουργούν τα φύλλα εργασίας, η αληθινή εμπλοκή είναι σαγηνευτική και αξιομνημόνευτη, εμπνέει και παρακινεί την προσπάθεια προς έναν μαθησιακό στόχο. Για να σας βοηθήσω να κατανοήσετε αυτή τη διαφοροποίηση, επιτρέψτε μου να σας ζητήσω το εξής. Θυμηθείτε μια στιγμή που ήταν πραγματικά ξεχωριστή για εσάς. Θα μπορούσε να είναι η αποφοίτησή σας από το πανεπιστήμιο, η γέννηση του παιδιού σας, η έκπληξη της απόκτησης ενός κουταβιού ή ακόμη και η πρώτη φορά που ταξιδέψατε εκτός της γενέτειράς σας. Αυτή η στιγμή δεν χρειάζεται να είναι κάτι υπερβολικό ή ακριβό, αρκεί να είναι μια στιγμή που είναι ξεχωριστή για εσάς. Αν είναι ξεχωριστή για εσάς, είναι σίγουρα αξέχαστη. Είναι τόσο αξέχαστη που αν προσπαθήσετε θα μπορέσετε να θυμηθείτε λεπτομέρειες αυτής της στιγμής, όπως ήχους, εικόνες, χρώματα και μυρωδιές. Αν μη τι άλλο, θα είστε σίγουρα σε θέση να θυμηθείτε τα συναισθήματα. Γιατί; Επειδή εκείνη τη στιγμή ό,τι και αν συνέβη σας απασχόλησε με έναν τρόπο που πυροδότησε συναισθήματα που ενίσχυσαν τις αισθήσεις που σας επέτρεψαν να έχετε μεγαλύτερη επίγνωση του τι συνέβαινε γύρω σας και ως εκ τούτου γίνατε περισσότερο ικανοί όχι μόνο να αντιληφθείτε το νόημα αυτού που συνέβαινε αλλά και να διατηρήσετε τις αναμνήσεις που σχετίζονται με αυτό.

Έτσι πρέπει να είναι ή να αισθάνονται οι εκπαιδευτικές εμπειρίες για να είναι πραγματικά αφοσιωμένοι οι μαθητές, ειδικά όταν εισάγονται πιο δύσκολες έννοιες.

Αντίθετα, τα συναισθήματα και οι αντιδράσεις που προκαλεί η συμπλήρωση των εντύπων της φορολογικής σας δήλωσης, τα οποία μπορεί να είναι το ισοδύναμο των φύλλων εργασίας στην τάξη, δεν σας κάνουν πραγματικά να εύχεστε να μπορούσατε να επαναλάβετε αυτή την εμπειρία κάθε μέρα, έτσι δεν είναι; Και οι αναμνήσεις που συνδέονται με αυτή την εμπειρία δεν είναι ιδιαίτερα ευχάριστες και δεν έχουν αυτή την ανταμείβοντας αίσθηση που θα σας παρακινήσει να επαναλάβετε αυτή την ενέργεια αρκετές φορές, ώστε να διατηρήσετε τις πληροφορίες και τις λεπτομέρειες αυτού του εντύπου φορολογικής δήλωσης. Όμως στη μάθηση χρειαζόμαστε οι μαθητές μας όχι μόνο να δίνουν προσοχή σε αυτό που τους παρουσιάζουμε, αλλά θέλουμε 1) να ασχολούνται σκόπιμα και 2) θέλουμε να διατηρούν αυτές τις πληροφορίες και αυτές τις λεπτομέρειες και ο μόνος τρόπος για να συμβεί αυτό είναι να έχουν κίνητρο για επανάληψη και εξάσκηση. Η αλήθεια είναι ότι πρέπει να θέλουν να μάθουν. Το να τους κάνουμε να θέλουν να μάθουν είναι μέρος των ευθυνών μας.

Επιστρέφοντας για λίγο στα φύλλα εργασίας, αυτό δεν σημαίνει ότι τα φύλλα εργασίας δεν είναι χρήσιμα. Επιπλέον, αυτό σίγουρα δεν σημαίνει ότι ο σκοπός για τον οποίο χρησιμοποιούμε τα φύλλα εργασίας δεν είναι έγκυρος ή δεν είναι σημαντικός.

Αλλά αν ήδη δεν είναι αποτελεσματικά στο να επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα που είναι να κάνουν τους μαθητές να θέλουν να μάθουν, τότε μήπως θα πρέπει να επανεξετάσουμε τη χρήση τους ή τουλάχιστον την εκτεταμένη χρήση τους, τον χρόνο και τη μέθοδο ενσωμάτωσης και παρουσίωσης; Οι πληροφορίες στα φύλλα εργασίας δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση, αλλά απλώς ο μονότονος τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται, μεταδίδονται και παραδίδονται οι πληροφορίες.

Ως εκ τούτου, πρέπει να αφιερώσουμε ένα λεπτό για να σκεφτούμε τον τρόπο με τον οποίο χειριζόμαστε τη μετάδοση του περιεχομένου και να αναρωτηθούμε αν οι τρέχουσες μέθοδοι μετάδοσης είναι αρκετά ελκυστικές, ώστε οι μαθητές να είναι σε θέση να διατηρήσουν μνήμες και πληροφορίες, όπως ακριβώς κάνουμε εμείς όταν βιώνουμε συναρπαστικές στιγμές ζωής.

Όλα έχουν να κάνουν με τη συμμετοχή των ανθρώπων. Η συμμετοχή απαιτεί καινοτομία και η καινοτομία απαιτεί δημιουργικότητα.

Η παιχνιδοποίηση μπορεί να μας βοηθήσει με την εμπλοκή των εκπαιδευομένων, καθώς αυτός είναι ο σκοπός της, αλλά η εφαρμογή των αφηρημένων εννοιών και κανόνων των παιχνιδιών και μερικών από τις οποίες μπορείτε να ακούσετε σε αυτή την ενότητα ή να διαβάσετε σε βιβλία δεν θα είναι αρκετή, διότι για να χρησιμοποιήσετε την παιχνιδοποίηση με τρόπο που να είναι πραγματικά ελκυστικός, θα πρέπει πρώτα να ανακαλύψετε εκ νέου και να εξασκήσετε τους δημιουργικούς σας μύες. Ναι, το "ανακαλύψτε ξανά" ακούσατε σωστά, εννοώντας ότι ήδη διαθέτετε δημιουργικότητα μέσα σας, κάθε άνθρωπος την διαθέτει και δεν είναι μια ιδιότητα που διαθέτουν μόνο οι καλλιτέχνες, οι ποιητές, οι σχεδιαστές ή οι διασκεδαστές σύμφωνα με πολλούς ειδικούς σε θέματα δημιουργικότητας, συμπεριλαμβανομένης της παγκοσμίου φήμης συγγραφέως Julia Cameron, η οποία έχει γράψει το μπεστ σέλερ "Ο τρόπος του καλλιτέχνη: Ένα πνευματικό μονοπάτι για υψηλότερη δημιουργικότητα".

Ένας τρόπος για να προχωρήσουμε σε αυτή τη διαδικασία ανακάλυψης είναι να δοκιμάσουμε κάτι καινούργιο, προκειμένου να σχηματίσουμε νέες συνδέσεις και διαδρομές στον εγκέφαλό μας. Η ανακάλυψη και η εξάσκηση της δημιουργικότητάς μας, ωστόσο, δοκιμάζοντας κάτι νέο που βρίσκεται έξω από τη ζώνη άνεσής μας μπορεί να είναι άβολη. Για αυτή την ενότητα, αυτό το "κάτι νέο" που σας ζητάμε να δοκιμάσετε είναι φυσικά η παιχνιδοποίηση. Σας καλώ να μην ακούσετε απλώς γι' αυτό, αλλά να το δοκιμάσετε πραγματικά και σε όποιο στάδιο κι αν βρίσκεστε με αυτό, να βγείτε έξω από τη ζώνη άνεσής σας για να αμφισβητήσετε τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείτε και εφαρμόζετε το gamification. Σας ζητάμε να το κάνετε αυτό, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορεί κανείς να γίνει δημιουργικός με αυτό και συνεπώς να ασχοληθεί με αυτό.

Αν αποδεχτείτε αυτή την πρόκληση και αναλάβετε αυτή την πρόκληση, ίσως βρεθείτε κάποιες φορές ενθουσιασμένοι και κάποιες άλλες φοβισμένοι ή να αισθάνεστε και τα δύο ταυτόχρονα.

Πολλές φορές το ξεκίνημα είναι το πιο δύσκολο στάδιο κάθε νέας δραστηριότητας, δεξιότητας ή νοοτροπίας. Τις περισσότερες φορές αυτό οφείλεται στο φόβο. Ο φόβος ότι δεν θα μπορέσουμε να το φέρουμε εις πέρας, ότι θα αποτύχουμε, ότι θα μας επικρίνουν, ότι θα παρεξηγηθούμε ή ότι το να δοκιμάσουμε κάτι καινούργιο θα καταλήξει να είναι εντελώς χάσιμο χρόνου. Μερικές φορές εκλαμβάνουμε αυτόν τον φόβο ως απόδειξη ότι πρέπει να σταματήσουμε ή μάλλον να μην ξεκινήσουμε καν κάτι νέο που απαιτεί προσπάθεια, επειδή έχουμε βαθιά μέσα μας αυτή την τρελή

